



Wegwijs in de Bijbel

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

63. David verslaat Goliat. Saul wordt zijn vijand

Bijbelgedeelte: 1 Samuël 17:1-18:30

Vanaf nu staat Saul niet meer in het middelpunt, maar David. Er wordt nog wel over Saul verteld, maar dat heeft te maken met Davids toekomstige koningschap en Sauls machteloze plannen en daden dat tegen te houden. Want wie kan tegen Gods wil in gaan? Het stond bij God vast dat David koning zou worden, en zou Hij dan toelaten dat Saul hem zou doden?

David verslaat Goliat met hulp van de HEER

De Filistijnen bereidden zich voor op een nieuwe oorlog tegen Israël. Hun leger trok op naar het gebied van de stam Juda. Israël trok daarheen op om zich te verdedigen. Tussen beide legers lag een dal. Op een dag kwam er een man, die Goliat heette, uit het leger van de Filistijnen tevoorschijn en ging in het dal staan. Dat was niet zomaar een man, maar een 'reus' van 'ruim zes el lang'. Dat is maar liefst om en nabij de drie-en-eenhalve meter! Hij droeg een enorm zware en ondoordringbare wapenrusting. Hij had een zwaard en een kromzwaard bij zich, en een enorme speer met een ijzeren punt. Een angstwekkende verschijning kun je wel zeggen...

Deze Goliat was er heel zeker van dat hij onoverwinnelijk was, en daagde de Israëlieten uit een even sterke strijder als hij het dal in te sturen voor een tweekamp. Wanneer de Israëliet hem zou verslaan zouden alle Filistijnen verslagen zijn, maar als hij de Israëliet zou verslaan, zouden alle Israëlieten verslagen zijn. Dat was toch veel beter dan een zinloze oorlog te voeren met veel slachtoffers? Bij deze woorden, en het zien van deze reus van een man, sloeg de angst Saul en zijn leger om het hart. Zo iemand hadden zij niet. En ook al stak Saul met kop en schouders boven de andere Israëlieten uit, hij zou geen partij zijn voor deze Filistijn. Veertig dagen lang kwam Goliat 's ochtends en 's avonds naar het dal en daagde Israël uit, en bleef afwachten tot iemand het aandurfde.

In het leger van Saul waren ook de drie oudste zonen van Isai, en dus de broers van David. David trok elke dag met zijn kudde schapen en geiten tussen zijn woonplaats Betlehem en het legerkamp van Israël. Op een dag stuurde Isai zijn zoon David met voedsel naar zijn drie zonen in het leger en

een geschenk voor hun bevelhebber, om te zien of zij nog leefden en hoe het met hen ging. Misschien was het de veertigste dag dat de 'reus' naar voren kwam en dreigde de oorlog uit te breken. Want toen David in het legerkamp aankwam begonnen de legers zich op te stellen voor de strijd. Hij hoorde hoe de Filistijn Israël weer uitdaagde, en vroeg: 'Wat gebeurt er met degene die die Filistijn daar verslaat en Israël van deze schande bevrijdt? Wat denkt die onbesneden Filistijn wel, dat hij het leger van de levende God durft te bespotten?' Enkele soldaten van Saul vertelden hem dat de koning een grote beloning had uitgelooft voor wie de tweekamp zou aandurven. Bovendien zou hij de dochter van Saul tot vrouw krijgen en zijn familie vrijstelling van belasting en dienst voor de koning. Op dat moment hoorde zijn oudste broer David praten met de soldaten en werd kwaad op hem: 'Wat doe je hier eigenlijk? Hoor jij niet in de woestijn op je schapen te passen? Echt iets voor jou, om met je brutale neus vooraan te willen staan als er gevochten gaat worden'. Maar David zei: 'Wat doe ik nu weer verkeerd? Ik vraag het toch alleen maar?', en draaide zich om en vroeg het andere soldaten nog een keer.

Enkele soldaten gingen Saul vertellen wat er aan de hand was, en hij liet David bij zich komen. David zei: 'We hoeven om die Filistijn toch niet de moed te verliezen, heer. Ik zal met hem het gevecht aangaan'. Net als bij het kiezen van een nieuwe koning ging het er niet om wat je ziet, zoals Samuël moest leren. Het gaat erom of je op God vertrouwt. Maar Saul kon zijn oren niet geloven, en zei: 'Maar je kunt hem toch onmogelijk aan? Jij bent nog maar een jongen en hij is al van jongs af aan gewend om te vechten'. Daarop vertelde David hem van zijn moedigheid als herder: 'Wanneer er een leeuw of een beer kwam om een schaap of een geit uit de kudde te stelen, ging ik erachteraan, overmeesterde hem en redde het dier uit zijn muil. En als hij me wou aanvallen greep ik hem bij zijn kaken en sloeg ik hem dood. Leeuwen en beren heb ik verslagen en die onbesneden Filistijn zal het net zo vergaan'. Dat was geen grootspraak over zijn kracht of onverschrokkenheid, want als reden gaf hij: 'omdat hij het leger van de levende God heeft bespot'. David ging ervan uit dat God hem de overwinning zou geven, zodat Zijn heilige Naam niet meer gelasterd en gering-schat zou worden, alsof Hij niet de macht en kracht had de Filistijnen te verslaan: 'De HEER, Die me gered heeft uit de klauwen van leeuwen en beren, zal me ook redden uit de handen van deze Filistijn'. Dat was voor Saul voldoende: 'Ga dan, en moge de HEER je bijstaan'.

Het leek Saul wel verstandig dat David een wapen meenam en niet in zijn herderskleding ging. Hij gaf hem zijn eigen wapenrusting en hielp David die aan te doen. Ook gaf hij hem zijn zwaard. Maar David was zoiets niet gewend. Zo'n wapenrusting is heel zwaar en je kon je er moeilijk in bewegen. David deed daarom liever alles weer uit. Hij pakte zijn herdersstok en zocht

vijf ronde stenen uit de bedding van de rivier die door het dal stroomde, en deed die in zijn herderstas. Toen liep hij op de Filistijn Goliat af, met zijn slinger in de hand.

Goliat kon zijn ogen niet geloven. Met zware stappen kwam hij op David af en bekeek hem eens van dichtbij. Geringschattend vroeg hij David: 'Ben ik soms een hond, dat je met een stok op me afkomt'. En hij vervloekte David in de naam van zijn goden. Kennelijk had hij gehoopt op een flink partijtje vechten, maar voor hem was de uitslag duidelijk: Dit jongmens zou hij met één vuistslag naar de andere wereld helpen. David gaf hem het antwoord: 'Jij daagt me uit met je zwaard en je lans en je kromzwaard, maar ik daag je uit in de naam van de HEER van de hemelse machten, de God van het leger van Israël dat je hebt bespot'. En hij vertelde Goliat wat er die dag met hem en de andere Filistijnen zou gebeuren: De HEER zou David in staat stellen hem te doden en het leger van de Filistijnen zou worden verslagen en gedood. Op die manier zou de HEER Zich verheerlijken, zodat de wereld zou weten dat Israël een God heeft, Die de uitslag van de strijd bepaalt en geen zwaard of speer nodig heeft om te overwinnen. Hieruit spreekt zijn grote geloof, dat is vertrouwen, in God, niet in zijn eigen kracht. Hij is zo zeker dat God hem zal helpen, dat hij als een profeet vertelt hoe het allemaal zal aflopen.

Goliat was woedend en kwam op David af om hem aan te vallen. Maar David was sneller en liep hem tegemoet, stak zijn hand in de tas en pakte er willekeurig een van zijn vijf eerder gekozen stenen uit. Die deed hij razendsnel in zijn slinger en slingerde de steen richting Goliat. De steen raakte de 'reus' zo hard tegen het voorhoofd dat hij zijn schedel binnendrong. Goliat viel machteloos voorover op de grond en kon, door het enorme gewicht van zijn wapenrusting, niet meer overeind komen. David rende naar hem toe en keek of hij nog leefde. Toen dat zo was pakte hij het zwaard van Goliat en doodde hem daarmee.

De Filistijnen schrokken geweldig: Hun grote en machtige held dood. Ze vluchtten uit angst voor wat er nu zou gebeuren. De Israëlieten, die tot hun verrassing en blijdschap zagen dat Goliat dood was, zagen hun kans schoon. Ze hieven de strijdkreet aan en gingen de vluchtende Filistijnen achterna tot hun steden en doodden allen die ze te pakken konden krijgen. Daarna plunderden ze het legerkamp van de Filistijnen, dat hun ongetwijfeld veel bruikbare wapens opleverde. David nam de wapens van Goliat mee naar zijn tent.

David komt aan het hof van Saul en sluit vriendschap met Jonatan

Saul riep David bij zich en liet hem voortaan bij zich wonen. Saul had een zoon die Jonatan heette. Jonatan voelde een sterke verwantschap met David, en sloot vriendschap voor het leven met hem. Hij gaf David zijn ei-

gen wapenrusting en mantel. Het lijkt een soort eerbetoon aan David, alsof hij voorvoelde dat David de toekomstige koning van Israël zou zijn.

David's overwinningen en roem. De angst en haat van Saul.

Het ging al snel mis tussen Saul en David. Nadat de overwinning op Goliath en het leger van de Filistijnen was behaald, liepen de vrouwen met muziek, dans en zang uit om Saul feestelijk binnen te halen. Ze zongen blij: 'Saul versloeg ze bij duizenden, David bij tienduizenden'. Dat zinde Saul helemaal niet. Die vrouwen gaven David meer eer dan hem. Dat maakte hem woedend. Hij zei: 'Nog even en ze geven hem het koningschap'. Vanaf dat moment begon Saul David te wantrouwen. Een dag later liep hij razend door het huis, met zijn speer in zijn hand. David tokkelde op de harp, maar dit keer werd Saul er niet rustig van. Hij riep uit: 'Ik spies die jongen aan de wand', en wierp zijn speer naar David. David kon maar net wegduiken. Saul probeerde het nog een keer, maar de speer trof David weer niet. Dat maakte Saul bang. Hij merkte dat de HEER hem had verlaten en met David was. Daarom wilde hij David niet meer in zijn buurt hebben. Hij stelde hem aan als bevelhebber over duizend soldaten, waar alle soldaten en hovelingen het mee eens waren. De opperbevelhebber was Abner.

David ondernam verschillende veldtochten en kwam telkens als overwinnaar tevoorschijn uit de strijd, omdat de HEER hem hielp. Saul werd er nog banger door, maar verder mocht iedereen David graag. Saul dacht een plannetje te hebben om van David af te komen. Hij bood hem zijn oudste dochter Merab als vrouw aan, op voorwaarde dat hij strijd zou blijven voeren tegen de Filistijnen. Want hij dacht: Dan sneuvelt hij wel op een dag en hoef ik hem niet te doden. Maar op de dag dat David en Merab zouden trouwen gaf Saul haar opeens aan een andere man.

Intussen was een andere dochter van Saul, Michal, op David verliefd geworden. Dat kwam Saul goed uit. Maar David vond de eer te groot om schoonzoon van de koning te worden; bovendien bezat hij niets, en daarom wees hij een huwelijk af. Saul zei dat hij geen bruidsschat hoefde hebben, maar dat hij in plaats daarvan 100 Filistijnen moest besnijden. Zijn bedoeling was dat David daarbij zou omkomen. David nam het aanbod aan en vertrok meteen. Hij kwam terug nadat hij tweehonderd Filistijnen had gedood en besneden. Saul kon toen niet anders dan hem Michal als vrouw geven. Opnieuw merkte Saul dat God met David was, en ook dat Michal David echt liefhad. Daarom werd hij nog banger voor David en werd zijn artsvijand.

Telkens als de strijd tussen Israël en de Filistijnen weer oplaaide, haalde David grotere overwinningen dan de andere bevelhebbers van de koning en kreeg hij steeds meer roem.